

Pogajalsko izhodišče Republike Slovenije za Področje 11

EKONOMSKA IN MONETARNA UNIJA

Republika Slovenija sprejema pravni red Evropske unije za področje Ekonomske in denarne unije.

Republika Slovenija na področju Ekonomska in denarna unija ne zahteva prehodnega obdobja ali izjem.

Pravni ureditev Republike Slovenije na področju Ekonomske in denarne unije je v celoti usklajena s pravnim redom Evropske unije razen deloma na področju centralno-bančne zakonodaje. Republika Slovenija bo Zakon o Banki Slovenije ustrezno prilagodila najkasneje do 31.12. 2001. Republika Slovenija v procesu dokončne uskladitve svoje zakonodaje ne pričakuje težav.

Za uveljavljanje pravnega reda Skupnosti na področju Ekonomske in denarne unije Republika Slovenija ne potrebuje novih institucij, niti ni potrebna krepitev obstoječih institucij.

Republika Slovenija pričakuje, da bo Evropska unija dejansko stabilnost tečaja tolara v obdobju pred vstopom v Evropsko unijo štela oziroma priznala kot izpolnjevanje tečajnega konvergenčnega kriterija za vključitev Republike Slovenije med države, ki imajo skupno denarno enoto evro (3. Člen Protokola o konvergenčnih kriterijih in člen 109j PEU).

Republika Slovenija se zaveda, da so zgoraj navedene zadeve v tesni povezavi z pravnim redom na področju 4 – prost pretok kapitala.

1. JAVNE FINANCE

V zvezi z uveljavitvijo določb pravnega reda Evropske unije v Republiki Sloveniji, ki se nanašajo na proračun oz. javne finance, so pomembne določbe členov 104 – 104c PEU, Pakt o stabilnosti in rasti in drugi predpisi, ki se nanje nanašajo. Države članice Evropske unije zavezujejo, da se izogibajo presežnemu deficitu.

Obstoječe stanje na tem področju je v Republiki Sloveniji naslednje:

- Republika Slovenija pri izpolnjevanju makro-ekonomskih kriterijev za članstvo v Evropski uniji glede na sedanje kazalce javnih financ in glede na državni proračun za leto 1999 in osnutka finančnih načrtov za leto 2000 ter na napovedi iz proračunskega memoranduma za leto 1999 nima in ne pričakuje večjih težav.
- Veljavna zakonska ureditev in načrtovane spremembe le-te na področju financiranja javnofinančnih odhodkov v Republiki Sloveniji omejujejo nastanek presežnega deficita v Republiki Sloveniji tako, da omogočajo vladi oz. Ministrstvu za finance, da vnaprej obvladuje zadolževanje države (v širšem pomenu) in celotnega javnega sektorja preko predpisanega postopka zadolževanja in z zakonom določenega obsega zadolževanja pravnih oseb javnega sektorja.
- Republika Slovenija bo najkasneje ob datumu predvidenega pristopa k Evropski uniji (1.1.2003) zagotavljala strokovno in metodološko neoporečne podatke institucionalnega sektorja države v širšem smislu (General Government) o presežku/primanjkljaju in dolgu države Evrostatu skladu z roki in na način kot ga določa *acquis*. Enotni sektorji države so opredeljene v skladu z Uredbo Vlade RS o uvedbi in uporabi enotne standardne klasifikacije institucionalnih sektorjev (SKIS, Ur. l. RS, št. 56/98), ki je pripravljena v skladu s sistemom nacionalnih računov ESA 95. Uredba je v primerjavi z ESA 95 ustrezno prilagojena in razširjena glede na okoliščine in potrebe Republike Slovenije. SKIS se uporablja od 1.1.1999. Republika Slovenija bo, skladno z zahtevami Evropske unije, ustrezno prevzemala spremembe in dopolnitve opredelitve definicije sektorja države oziroma njenih

enot. Naštete dejavnosti izvaja Statistični urad Republike Slovenije.

Izhajajoč iz obstoječega stanja Republika Slovenija pri uveljavljanju omenjenih določil pravnega reda Evropske unije ne pričakuje večjih težav.

Na področju obvladovanja presežnega deficita oziroma javnih financ bo najkasneje do 31.12.1999 Republika Slovenija sprejela novi sistemski Zakon o proračunih, ki se bo pričel uporabljati s 1.1.2000. V delu, ki obravnava obvladovanje presežnega deficita, bo omogočena njegova takojšnja implementacija, saj zakon na tem področju le nadgrajuje Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije in na njegovi podlagi izdane podzakonske predpise.

Zakon o računovodstvu, ki vzpostavlja enotna načela in postopke za vse osebe države v širšem pomenu (General Government) in nadomešča stari zvezni Zakon o računovodstvu (Ur. l. SFRJ, št. 12/89), je bil sprejet v drugi polovici marca 1999 (Ur. l. RS, št. 23/99). Ta zakon ureja vodenje poslovnih knjig in izdelavo letnih poročil za proračun in proračunske uporabnike ter za pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava, ki ne vodijo poslovnih knjig na podlagi zakona o gospodarskih družbah, Zakona o gospodarskih javnih službah in Zakona o društvih.

Statistični urad Republike Slovenije na področju zagotavljanja strokovno in metodološko neoporečnih podatkov v okviru pilotnega projekta Eurostata (Eurostat - Pilot Project on Government Finance Statistics for Candidate Countries) že prejema in uporablja tehnično pomoč v okviru projekta PHARE.

2. KOORDINACIJA EKONOMSKE POLITIKE IN MULTILATERALNI NADZOR

V okviru Evropskega sporazuma proces spremljanja ekonomskih dogajanj v Republiki Sloveniji že poteka. Tako se ustrezne institucije Republike Slovenije ter Evropske unije o omenjenih dogajanjih redno medsebojno obveščajo. Republika Slovenija je z Evropsko unijo v letu 1998 kot prva pridružena članica Srednje in Vzhodne Evrope pripravila in podpisala tudi dokument "Skupna ocena prednostnih nalog srednjeročne ekonomske politike Slovenije", ki zagotavlja preverjanje in usklajevanje ustreznosti makroekonomskih politik ter strukturnih reform. Omenjeni dokument vsebuje tudi srednjeročni ciljni scenarij in predstavlja institucionalni okvir za spremljanje ključnih makroekonomskih indikatorjev.

Republika Slovenija bo po pristopu k Evropski uniji za potrebe multilateralnega nadzora pa tudi širše (člena 103 in 109j PEU, Odločba Sveta 390D00141, Uredba Sveta 397R1466 in Resolucija 398Y0202(01)), v skladu z

obstoječimi zahtevami, obveščala ustrezne institucije Evropske unije o ekonomskem dogajanju v Republiki Sloveniji.

3. DENARNA IN TEČAJNA POLITIKA (CENTRALNO-BANČNA ZAKONODAJA)

CENTRALNO-BANČNA ZAKONODAJA

Republika Slovenija bo, predvsem v delu, ki opredeljuje neodvisnost centralne banke, cilj denarne politike ter prepoved financiranja proračuna, najkasneje do 31.12.2001 prilagodila pravnemu redu Evropske unije (PEU Statut Evropskega sistema centralnih bank) Zakon o Banki Slovenije (Ur. l. RS, št. 17/91-I).

Glede na določila Zakona o Banki Slovenije, Državni zbor nadzoruje delovanje Banke Slovenije. Med drugim Državni zbor sprejme finančni načrt in letni obračun poslovanja, potem ko ga je revidirala pristojna revizijska služba. Vprašanje spremljanja delovanja Banke Slovenije s strani Državnega zbora ureja tudi posebna Uredba, ki jo je Državni zbor sprejel februarja 1999. Ta uredba določa, da se mora za imenovanje pooblaščenega revizijske službe pridobiti soglasje ustreznega parlamentarnega odbora.

TEČAJNA POLITIKA

Uskladitev pogojev denarnega poslovanja med članicami Evropske unije in kandidatki za članstvo s ciljem prevzema enotne valute Evra poteka preko stabiliziranja menjalnih tečajev. Stabilnost tečajev izloča vplive različnih pogojev denarnega poslovanja na razvoj trgovine med državami članicami. Tečajna politika posamezne kandidatke je zato predmet skupnega interesa vseh držav članic Evropske unije. Usklajevanje tečajnih razmerij med državami članicami Evropske unije pred prevzemom evra temelji na mehanizmu tečajev ERM 2, opredeljenem v evropski zakonodaji (členu 109j PEU). Smisel tega mehanizma je zmanjšati nihanja tečajev, ki jih povzročajo plačilno-bilančna neravnovesja v posameznih državah članicah, na razumno mero. Ob naraščanju vplivov kapitalskih tokov na tekoča neravnovesja v plačilni bilanci je zagotavljanje stabilnosti tečajev v obdobjih neravnovesij tesno povezano tudi z mehanizmom srednjeročne plačilno bilančne finančne podpore, ki ga pravni red Evropske unije predvideva za članice do vstopa v evro.

Vzdrževanje stabilnosti tečaja, domače valute, izenačevanje pogojev denarnega poslovanja ter primerljivost in stabilnost cen, ki iz tega izvira, so v interesu Republike Slovenije. Približevanje kriterijem, ki so glede tega predpisani v Evropski uniji in predstavljajo merilo za prevzem

---

evra, se lahko uresničuje že v času, ko Republika Slovenija še ne bo članica Evropske unije. Republika Slovenija je na dobri poti, kar dokazuje tudi gibanje ključnih makroekonomskih indikatorjev (glej Priloga 1). Eno od predpisanih meril je tudi stabilnost tečaja tolarja. Republika Slovenija pričakuje, da bo Evropska unija dejansko stabilnost tečaja tolarja pred vstopom v Evropsko unijo štela oz. priznala kot izpolnjevanje tečajnega konvergenčnega kriterija.

Republika Slovenija se zaveda, da je vprašanje sodelovanja v evru v tesni povezavi s pravnim redom Evropske unije, ki se nanaša na liberalizacijo kapitalskih tokov (PEU, členi 73a do 73h).

Na področjih razvoja kadrov, informacijske tehnologije ter diagnostičnih pregledov v domačih bankah Banka Slovenije že prejema in uporablja tehnično pomoč v okviru projekta PHARE.

Ljubljana, 28.5.1999

Priloga I
KLJUČNI MAKROEKONOMSKI INDIKATORJI
Republika Slovenija, 1997–1999

188

	1997	1998	1999 ¹
BDP; realna rast v %	4,6	3,9	3,5
BDP na prebivalca po kupni moči v USD	14.000	14.990 ⁶	n.p.
Tekoči račun plačilne bilance v % BDP	0,2	0,0	-0,4
Devizne rezerve ² v % BDP	23,9	24,2	n.p.
Zunanji dolg v % BDP	22,9	25,1	n.p.
Javnofinančni primanjkljaj ⁴ v % BDP	1,17	0,78	0,64
Javni dolg v % BDP	27,0 ⁶	n.p.	n.p.
Inflacija (CPI), povprečje leta; v %	8,4	7,9	6,8
Povprečne aktivne efektivne dolgoročne obrestne mere bank ⁵	19,0	16,6	13,0
Stopnja nezaposlenosti po anketi o delovni sili (ILO), v %	7,4	7,9	n.p.
Produktivnost dela, rast ³ v %	4,6	3,8	3,2
Bruto investicije v % BDP	23,5	23,9	24,9

¹ Ocena. Za bančne obrestne mere podatek za prvo četrtletje 1999.² Centralne banke in poslovnih bank.³ Izračunano kot razmerje med realno rastjo BDP in rastjo števila delovno aktivnih.⁴ Javnofinančni primanjkljaj je prikazan po metodi Government Finance Statistics Mednarodnega denarnega sklada. Javnofinančni (fiskalni) račun je sestavljen iz državnega proračuna, proračunov občin in dveh obveznih zavodov socialnega zavarovanja (Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije).⁵ Nominalne obrestne mere vsebujejo tolarско ravalorizacijsko klavzulo, ki je znašala leta 19978,84%, leta 19988,54% in v prvem kvartalu leta 19996,27% letno.⁶ Ocena.

n.p. = ni podatka.